

Вилхелм Хауф

Гостилницата в Шпесарт

Преди много години, когато пътищата в гората Шпесарт били лоши и не така оживени, през нея вървели двама младежи. Единият имал вид на осемнайсетгодишен и бил ковач, а другият – златар на не повече от шестнайсет, тръгнал, както изглеждало, на първото си странстване.

Било вечер и тъмните сенки на огромните борове и дъбове закривали тесния път, по който вървели двамата пътници. Ковачът крачел бодро напред и си подсвирквал някаква песен. От време на време подхвърлял по някоя дума на кучето си Мунтер, без да го е грижа, че до настъпването на нощта оставало малко, а до най-близката хижа имало още много път. За разлика от него Феликс, златарят, току се озъртал страховито наоколо си. Засвистял ли вятърът в дърветата, на него му се струвало, че чува зад себе си стъпки; заклатели ли се храсталаците край пътя, си въобразявал, че вижда лица, които го дебнат.

Инак младият златар не бил нито суеверен, нито страховит. Във Вюрцбург, където изучил занаята, се славел като безстрашен момък, чието сърце не трепвало пред нищо.

Но в този ден се чувствал някак странно. За гората Шпесарт бил чувал какво ли не – че из нея върлувала голяма разбойническа банда, която нападнала и ограбила в последно време мнозина; говорело се също за няколко жестоки убийства, случили се пак там неотдавна. Затова малко се страхувал за живота си, пък и със спътника му били двамина и не могли да сторят кой знае какво на въоръжените разбойници. Дори взел да съжалява, че е тръгнал по акъла на златаря, който го придумал да повървят още до следващия бивак, вместо да изчакат настъпването на утрото пред гората.

– Ако тази нощ се простя с всичко, което нося със себе си, най-вече с живота си, вината ще е изцяло твоя, ковачо. Защото ти ме завлече в тази ужасна гора.

– Не бъди бълзливец – отвърнал другарят му. – Един занаятчия няма от какво да се бои. Как мислиш? Че господата разбойниците от Шпесарт ще си направят труда да ни нападнат и да ни убият? Че за какво им е? Заради неделния сюртук, дето ми е в раницата? Или заради дребните, които не правят и един пфениг? Разбирам да си с карета, да си облечен от горе до долу в злато и коприна, че да сметнат, че си струва да те нападнат.

– Чакай! Не чуваш ли нещо да свири? – извикал уплашено Феликс.

– Това е вятърът, той свири в дърветата. Хайде, върви по-бързо, не може да ни остава още много.

– Да, имаш право, че няма да те претрепят – подел отново златарят.

– Ще те попитат какво носиш, ще те претърсят и при всички случаи ще ти вземат неделния сюртук, гулдена и трийсетте кройцера. Но мен, мен ще ме претрепят веднага, само защото имам злато и украшения.

– И защо мислиш, че заради това ще те убият? Ако излязат сега четирима или петима от храсталациите, насочат заредените си пушки към нас и попитат съвсем учтиво: „Господа, какво носите със себе си? Дайте да ви помогнем, че да не ви тежи“ – при подобни учтивости няма да ставаш глупак, я, ами ще разтвориш раницата си и ще извадиш жълтата жилетка, синия сюртук, двете ризи, всички колиета, гривни, гребени и всичко останало, каквото имаш, ще ги сложиш културно на земята и ще им благодариш, че са ти подарили живота.

– Значи така? Това ли предлагаш?! – викнал разпалено Феликс. – Да им дам бижутата, които нося за кръстницата си, благородната графиня? По-скоро бих дал живота си, бих предпочел да ме накълцат на парченца. Не замени ли тя майка ми, не се ли погрижи за възпитанието ми, като станах на десет, не ме ли изучи, като ме издържаше през цялото време? И сега, когато мога да я навестя и да ѝ занеса каквото поръча на майстора и аз го изработих собственоръчно с надеждата по красивия накит да си проличи какво съм научил, да харижа всичко, даже и жълтата си жилетка, която ми е подарък от нея? Не, по-добре да умра, отколкото да им дам бижутата на госпожа кръстницата!

– Не ставай глупак! – викнал му ковачът. – Ако те пребият, госпожа кръстницата пак няма да получи бижутата си. Затова е по-добре да ги дадеш и да спасиш живота си.

Феликс нищо не отвърнал. Нощта се била спуснала напълно и на плахата светлина на новата луна пътниците виждали трудно дори на пет крачки пред себе си. Страхът му растял все повече, той се притискал към другаря си и сам не знаел дали да приеме изказването и доказателствата му или не.

След като повървели почти час, в далечината зърнали светлинка. Младият златар мислел да не се подлъгват по нея, боял се да не се окаже свърталище на разбойници, ала ковачът му обяснил, че разбойниците правят къщите си под земята или обитават пещери и предположил, че това е странноприемницата, за която им говорил един мъж, преди да влязат в гората.

Странноприемницата била дълга, но ниска постройка, пред която имало двуколка, а от съседния обор се чувало цвилене на коне.

Ковачът се приближил до един прозорец с отворени капаци и извикал приятеля си. Оттам, повдигнати на пръсти, двамата пътници

виждали цялата гостна. На стол с облегалки до печката спял един мъж, който, ако се съдело по облеклото, подхождал да е коларят или дори собственикът на двуколката отвън. Жена и девойче седели и предели от другата страна на печката. На масата откъм стената пред чаша вино седял мъж, подпрял главата си с ръце така, че лицето му не се виждало. Но по дрехите му ковачът преценил, че навярно е знатен господин.

Още докато оглеждали стаята, отвътре залаяло куче. Мунтер, кучето на ковача, му отвърнало и една слугиня се показала на вратата, за да види кой е дошъл. Поканила пътниците вътре и им предложила вечеря и нощувка.

Те влезли, стоварили тежките вързопи, тоягите и шапките си в ъгъла на стаята и седнали при господина на масата. Поздравили го и когато той се понадигнал, видели, че е изискан млад човек, който мило отвърнал на поздрава им.

– Позакъснели сте – рекъл им. – Не ви ли беше страх да минавате през Шпесарт в такава тъмница? Ако бях аз, дори да ми оставаше и един час път, щях да предпочета да прибера конете си тук.

– Прав сте, господине! – отвърнал ковачът. Тропотът от копитата на хубав кон е музика в ушите на разбойническата сган и я привлича, макар и да е на един час път. Но ако бедни момчета като нас, на които по-скоро самите разбойници биха подарили по нещичко, минават през гората, те дори не биха се мръднали от мястото си.

– Това наистина е така – обадил се коларят, който, събуден от ново-дошлите, дошъл при тях на масата. – За какво да посегнат на бедняк? Но има случаи, в които просто от кръвожадност нападат и убиват сиромаси или пък ги принуждават да се присъединят към бандата им и да станат разбойници.

– Щом тези хора върлуват така из гората – отбелязал златарят, – тази къща едва ли ще може да ни защити. Ние сме само четирима, със слугата петима. Ако решат да ни нападнат десетина, какво можем да направим? А освен това – продължил шептейки той, – кой ни гарантира, че стопаните на кръчмата са честни хора?

– Що се отнася до това, можете да сте спокойни – отвърнал му коларят. – Познавам стопаните повече от десет години и никога не съм забелязвал у тях нещо нередно. Мъжът рядко си е въщи. Казват, че върти търговия с вино. Но госпожата е тиха жена, която не би сторила никому зло. Не, вие сте несправедлив спрямо нея, господине!

– И все пак – взел думата младият благородник – не бих отхвърлил напълно това, което казва господинът. Спомнете си слуховете за онези

хора, които от един път изчезнали безследно в гората. Мнозина от тях възнамерявали да ношуват в тази странноприемница. Две, три седмици по-късно от тях все още нямало никаква вест и хората тръгнали да ги търсят. Разпитали и тук, но стопаните казали, че не били виждали никого. Струва ми се все пак подозрително.

– Знае ли човек?! – възкликнал ковачът. – Май щеше да е по-разумно, ако бяхме избрали да ношуваме под първото срещнато дърво, вместо да седим тук, между четирите стени, откъдето, ако решат да завардят вратата отвън и както прозорецът е с решетки, е невъзможно да се измъкнем.

Тези разговори накарали всички да се замислят. Съвсем не изглеждало невероятно стопаните на горската кръчма, по принуда или доброволно, да работят в съглашателство с разбойниците.

Нощта им се сторила опасна, защото знаели за случаи на нападнати и убити по време на сън пътници. Дори и при условие че животът им бил вън от опасност, повечето от гостите на горската странноприемница не били особено състоятелни, така че и един грабеж на част от имуществото им щял да ги засегне чувствително. Затова седели умърлушени край масата, вперили мрачни погледи в чашите си.

На младия господин му се щяло в този момент да препуска през откритата долина, в която да се чувства сигурен; ковачът си мечтаел да го пазят дванайсетина от неговите яки другари, стиснали по една сопа в здравите си ръце; Феликс, златарят, се кахърял повече за бижутата на благодетелката си, отколкото за живота си. А коларят, като изпуснал замислено няколко къмба дим от лулата си, рекъл тихо:

– Господа! Нека не им позволяваме да ни нападнат поне докато спим. Що се отнася до мен, ако имам дружина, мога да остана буден през цялата нощ.

– Съгласен съм! – Аз също – възкликнали останалите. – Аз също не бих могъл да заспя – добавил младият господин.

– Е, тогава нека да правим нещо, което ще ни държи будни – рекъл коларят. – Мисля, че тъй като сме точно четирима, можем да поиграем на карти. Така няма да ни се приспи и и ще си запълним времето.

– Аз не играя на карти – отвърнал младият господин, затова няма да мога да остана задълго.

– А аз изобщо не познавам картите – рекъл Феликс.

– Какво да правим тогава, щом няма да играем – попитал ковачът. – Да пеем? Не става, а и бихме привлекли пасмината. Да си казваме гатанки и поговорки? И това няма да трае дълго. Знаете ли? Какво ще кажете,

ако започнем да си разказваме истории? Забавни или сериозни, истински или измислени, те ще ни държат будни и ще запълнят времето ни както играта на карти.

– Ако започнете вие, нямам нищо против – отвърнал младият господин с усмивка. – Вие, занаятчиите, пътувате из всички провинции и имате какво да разкажете, защото всеки град си има своите легенди и приказки.

– Да, вярно е, човек научава какво ли не – отвърнал ковачът. – За сметка на това вие, господата, залягате над книгите, където пише за всякакви чудни неща. Вие сигурно знаете по-мъдри и по-хубави истории от нас, простите занаятчийци. Както личи по всичко, вие сте или студент, или учен.

– Учен не съм – отвърнал господинът, като се засмял. – Но съм студент и се прибирам в родния си край за ваканцията. Но това, което е написано в книгите ни, не е така добро за разказване като това, което вие чувате оттук, оттам. Затова, ако на другите им се слуша, не се бавете, а започвайте да разказвате.

– Хубавите истории слагам по-горе дори от играта на карти – рекол коларят. – Понякога карам съвсем бавно по най-лошите селски пътища само за да слушам някого, който върви редом с мен и ми разказва нещо интересно. И в лошо време съм качвал хора в двуколката си, при условие че ми разкажат нещо. А имам един приятел, който ми е много драг, заради това, че умее седем часа подред да разправя истории.

– И аз съм така – обадил се златарят. Душа давам за разкази, а майсторът ми във Вюрцбург се видя принуден да ми забрани книгите, защото премного четях и заради тях занемарявах работата си. Затова занимай ни с нещо хубаво, ковачо, знам, че ако почнеш, до съмване няма да свършиш – толкова много истории знаеш.

Ковачът отпил от чашата си, за да се подкрепи за разказа, и подхвалнал сагата за еленовия гулден.

КРАЙ

Wilhelm Hauff
Das Wirtshaus im Spessart, 1828

Сканиране, разпознаване и редакция: NomaD, 2006
Издание: Вилхелм Хауф. Приказки. Издателство „Труд“, 2006

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11174>]